

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
İç Ticaret Genel Müdürlüğü

Sayı : E-50035491-431.04-00115313141
Konu : Elektronik Ticari Defter Sistemi

DAĞITIM YERLERİNE

Şirket kuruluşlarında ticaret sicili müdürlüklerince yerine getirilen ticari defterlerin açılış onaylarına ilişkin aşağıda yer verilen açıklamaların yapılması uygun görülmüştür.

Ticari Defterlere İlişkin Tebliğin 5 inci maddesinde “(1) Gerçek veya tüzel kişi olup olmadığına bakılmaksızın her tacir yevmiye defteri, envanter defteri ve defteri kebirini tutmakla yükümlüdür. (2) Şahıs şirketleri birinci fıkrada sayılan defterlere ek olarak genel kurul toplantı ve müzakere defterini de tutarlar. (3) Birinci fıkrada sayılan defterlere ilave olarak anonim, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ve kooperatifler pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri, limited şirketler ise pay defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defteri tutmak zorundadır. 11 inci maddenin dördüncü fıkrası hükmü saklıdır.” hükümleri,

Aynı Tebliğin 13 üncü maddesinde “(3) Anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluşunda, ticari defterlerin açılış onayları şirket merkezinin bulunduğu ticaret sicili müdürlüğü tarafından yapılır.” hükmü,

yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümler uyarınca anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluşunda ticari defterlerin açılış onayları ile teslimi kuruluş işleminin gerçekleştirildiği ticaret sicili müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Bununla birlikte, ticari defterlerin elektronik ortamda tutulmasına ilişkin mevzuat düzenlemeleri ile Bakanlığımız ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca geliştirilen elektronik defterlere ilişkin sistem uygulamaları nedeniyle fiziki defter ve bu defterlerin açılış onaylarının yapılması uygulamasında da değişiklikler meydana gelmiştir.

Elektronik Defter Genel Tebliğiyle (Sıra No:1) yevmiye defteri, envanter defteri ve defteri kebirin; İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğiyle pay defteri, yönetim kurulu/müdürler kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortam oluşturulması ve tutulması imkanı getirilmiştir.

Elektronik Defter Genel Tebliğinin (Sıra No:1) 3.2.1. maddesinde e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğunun kapsamı:

“1- e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler, e-Fatura uygulamasına geçiş süresi içinde (e-Fatura uygulamasına yıl içinde zorunlu olarak geçen mükellefler bakımından izleyen yılın başından itibaren),

2- Bu Tebliğ yayım tarihi itibarıyla Türk Ticaret Kanununun 397 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olan şirketler 1/1/2020 tarihinden itibaren, 2020 ve müteakip yıllarda bağımsız denetime tabi olma şartlarını sağlayan mükellefler ise şartların sağlandığı yılı takip eden yılın

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 7E5FBC31-4DB2-4156-AAD9-EEC95AFA9037

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 B Blok 06800 Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312 449 48 76 Faks No: 0312 449 48 86

e-Posta: c.horzum@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

CAFER HORZUM

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 449 48 76

başından itibaren,

3- 1/1/2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile bu tarihten itibaren (bu tarih dâhil) ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler 1/1/2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren (Vergi Usul Kanununun 174 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında kendisine özel hesap dönemi tayin edilenler 2025 yılı içinde başlayan hesap dönemi başından itibaren), 1/1/2025 tarihinden itibaren (bu tarih dâhil) yeni işe başlayan, yeniden işe başlayan, sınıf değiştiren, yeni bir mükellefiyete giren ve vergi muafiyeti kalkan mükelleflerden ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutacaklar işe başlama, sınıf değiştirme, yeni mükellefiyete girme ve muaflıktan çıkma tarihinden itibaren,

e-Defter uygulamasına geçmek ve edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorundadırlar.” şeklinde belirlenmiştir.

Yevmiye defteri ve defteri kebir, edefer.gov.tr adresinde elektronik ortamda tutulabilecek defterler arasında sayılmıştır. Bununla birlikte, edefer.gov.tr adresinde yapılan 13.10.2025 tarihli “e-Defter Uygulamasında Envanter Defteri Kullanımı Hakkında Duyuru”da (EK):

“e-Defter uygulamasına dâhil olanların, www.edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen envanter defterini isteğe bağlı olarak e-Defter olarak tutabileceği,

- Envanter defterinin hesap dönemi (özel hesap dönemi dâhil) itibarıyla e-Defter olarak tutulabileceği,

...

e-Defter uygulamasına dâhil olanlardan 1/1/2026 tarihi itibarıyla envanter defterini isteğe bağlı olarak elektronik ortamda tutmak isteyen mükellefler, Dijital Vergi Dairesi uygulaması üzerinden “Envanter Defteri Başvuru Dilekçesi” ile başvuruda bulunabilecektir.”

açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğin 5 inci maddesinde “(1) Aşağıda sayılan şirketler bu Tebliğ hükümleri uyarınca pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterlerini elektronik ortamda tutmakla yükümlüdür:

a) 1/1/2026 tarihinden itibaren kuruluşu ticaret siciline tescil edilen şirketler.

b) 15/11/2012 tarihli ve 28468 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan anonim şirketler.

(2) Birinci fıkra kapsamında yer almayan şirketler ihtiyari olarak bu Tebliğ kapsamındaki defterlerini elektronik ortamda tutabilir. Bu durumda pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulması zorunludur.” hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında 20.9.2025 tarihinde yapılan değişiklikle mevcutta kurulu bulunan Bakanlığımız iznine tabi anonim şirketlerin bu Tebliğ kapsamındaki ticari defterlerini elektronik ortamda tutmaya başlamaları bakımından öngörülen geçiş süreci yıl sonuna kadar uzatılmış olup, Tebliğin yürürlüğe girdiği 1.7.2025 tarihinde sonra kuruluşu Bakanlığımız iznine tabi anonim şirketlerin pay defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerini elektronik ortamda tutmaları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 7E5FBC31-4DB2-4156-AAD9-EEC95AFA9037

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 B Blok 06800 Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312 449 48 76 Faks No: 0312 449 48 86

e-Posta: c.horzum@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

CAFER HORZUM

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 449 48 76

zorunluluğu bakımından herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir. Bu kapsamda kuruluşu Bakanlığımız iznine tabi anonim şirketlerin 1.7.2025 tarihinden itibaren kuruluşlarında pay defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defterlerini elektronik ortamda tutmaları gerekmektedir.

Bu itibarla, ticaret sicili müdürlüklerince anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kuruluşunda;

1) 1.1.2026 tarihine kadar envanter defterinin, talebe bağlı olmaksızın fiziki açılış onayı ile tesliminin yapılması uygulamasına devam edilmesi; 1.1.2026 tarihi ile birlikte envanter defterinin elektronik ortamda tutulmasının istenmesi halinde bu hususta beyan alınarak açılış onayı ve tesliminin yapılmaması,

2) Kuruluşu Bakanlığımız iznine tabi olan anonim şirketlerde 1.1.2026 tarihine kadar;

a) Pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulması zorunluluğu da dikkate alınarak, bu kapsamdaki şirketlerin MERSİS'ten yapılan kuruluş başvurularında bu defterlerin elektronik ortamda tutulacağı hususunda seçimin yapılmış olması ve defter yetkilisinin belirlenmiş olması aranılarak aksi kuruluş başvurularına ilişkin tescil taleplerinin karşılanmaması,

b) Yönetim kurulu karar defterleri bakımından MERSİS'ten yapılan kuruluş başvurularında bu defterin elektronik ortamda tutulacağına dair herhangi bir seçim yapılmaması halinde, bu defterin fiziki açılış onayı ile tesliminin yapılması uygulamasına devam edilmesi,

3) Kuruluşu Bakanlığımız iznine tabi olmayan anonim şirketler, limited şirketler ile kooperatiflerin pay defteri, yönetim kurulu/müdürler kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri bakımından 1.1.2026 tarihine kadar MERSİS'ten yapılan kuruluş başvurularında bu defterlerin elektronik ortamda tutulacağına dair herhangi bir seçim yapılmaması halinde bunların fiziki açılış onayı ile tesliminin yapılması uygulamasına devam edilmesi,

4) 1.1.2026 tarihinden itibaren kuruluşu ticaret siciline tescil edilen tüm şirketlerin pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterlerini elektronik ortamda tutmaları zorunlu olacağından MERSİS'ten yapılan kuruluş başvurularında bu defterler bakımından elektronik ortamda tutulma hususu zorunlu alan olarak geliştirilecek olup, bu tarih itibarıyla defterlerin fiziki açılış onayı ile tesliminin yapılması uygulamasının sona erdirilmesi; ancak yönetim kurulu/müdürler kurulu karar defterleri bakımından MERSİS'ten yapılan kuruluş başvurularında bu defterin elektronik ortamda tutulacağına dair herhangi bir seçim yapılmaması halinde, bu defterin fiziki açılış onayı ile tesliminin yapılması uygulamasına devam edilmesi,

hususlarında bilgi ve gereğini rica ederim.

Adem BAŞAR
Bakan a.
İç Ticaret Genel Müdürü

Ek:
-13.10.2025 tarihli Envanter Defteri Duyurusu

Dağıtım:
-Tüm Ticaret Sicili Müdürlüklerine

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 7E5FBC31-4DB2-4156-AAD9-EEC95AFA9037

Adres: Dumlupınar Bulvarı No:151 B Blok 06800 Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0312 449 48 76 Faks No: 0312 449 48 86

e-Posta: c.horzum@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

CAFER HORZUM

Ticaret Uzmanı

Telefon No: 0312 449 48 76

